

Alternatief voor Juridisch Loket van start

Gratis advocatenspreekuur in Amsterdam

Annemarie van Groezen

Met de stelselherziening gesubsidieerde rechtsbijstand wil minister Donner van Justitie de burger een nieuwe, laagdrempelige toegang verschaffen tot juridisch advies: het Juridisch Loket. Medio 2005 moeten alle dertig loketten door het hele land de publieksfunctie van de Bureaus voor Rechtshulp hebben overgenomen. Niet alle bureaus zijn onverdeeld gelukkig met de nieuwe situatie. In Amsterdam is inmiddels al een alternatief ontwikkeld, en van start gegaan: het advocatenspreekuur. Burgers kunnen zich beter daar melden dan aan het Juridisch Loket, vindt initiatiefnemer Benno Friedberg.

An drempelloos juridisch advies voor burgers schort het de laatste jaren nogal, vindt Benno Friedberg, vastgoedadvocaat te Amsterdam. En dus besloot hij vorig jaar, op verzoek van het Amsterdamse Bureau voor Rechtshulp, de Stichting Advocatenspreekuur op te richten. Zijn doel: door middel van inloopsprekuren eerstelijns juridische hulp aanbieden en zo de leemte opvullen die door bezuinigingen is ontstaan.

Friedberg: 'De bureaus voor rechtshulp worden langzaam de nek om gedraaid en van de sociale advocatuur is niet veel meer over. De drempel om naar een advocaat te stappen is voor veel mensen te hoog. Ze horen vooral de verhalen over hoge uurtarieven. Als je je als advocaat beschikbaar stelt, bijvoorbeeld door een gratis spreekuur, dan komen ze vanzelf naar je toe.' Hoewel Friedberg naar eigen zeggen 'een echte commerciële advocaat' is, is hij pro-Deowerk en toevoegingszaken nooit uit de weg gegaan. Ook draait hij al dertien jaar spreekuur voor het Bureau voor Rechtshulp Amsterdam. 'Ik werd destijds door een collega enthousiast gemaakt om mee te doen aan die spreekuren en dat bleek heel gezellig te zijn en om heel interessante problematiek te gaan. Heel leerzaam ook.' Hij twijfelde dus geen moment toen hij twee jaar geleden de vraag kreeg of hij het spreekuur in Amsterdam-Noord wilde overnemen. Een tekort aan mankracht als gevolg van

de vele bezuinigingen en veranderingen maakte het voor het bureau onmogelijk om er zelf mee door te gaan.

Friedberg huurde een parttime kracht in en leende die uit aan de nieuwe stichting. Een andere stap was praten met het stadsdeel, want hij wilde graag in het buurthuis blijven waar het spreekuur al die jaren had gedraaid. Hij stelde één voorwaarde: het mocht niet te veel geld kosten, want de stichting betaalde alles uit eigen zak.

'Als je je als advocaat beschikbaar stelt, bijvoorbeeld door een gratis spreekuur, dan komen ze vanzelf naar je toe.'

Friedberg kreeg het voor elkaar en vond nog vijf andere Amsterdamse advocatenkantoren die positief tegenover het initiatief stonden. Op 1 oktober ging het spreekuur van start op de donderdagavond – de koopavond bleek uit ervaring de beste avond – en het was vrij snel een succes. Friedberg: 'Op het anderhalf duren-de spreekuur komen zo'n zes tot tien mensen langs. Van ongeveer een derde wordt de zaak in behandeling genomen, de overigen worden doorverwezen naar andere instanties of hebben genoeg aan een kort advies of alleen een luisterend oor. Soms moet je even voor psycholoog spelen.'

Bovendien blijkt het spreekuur ook commercieel interessant, want de zaken die worden aangenomen, zijn niet alleen toevoegingen. Er zitten ook betalende cliënten bij; er wonen aardig wat huizenbezitters in Amsterdam-Noord en op dit moment vinden er om de een of andere reden veel echtscheidingen plaats.

OP EIGEN ZAK

Hoewel alle betrokkenen bij het advocatenspreekuur tevreden zijn, roept het initiatief toch ook een vraag op: wat is de rol van het spreekuur als straks in Amsterdam het Juridische Loket wordt geopend in het kader van de

stelselherziening gesubsidieerde rechtsbijstand? Voorlopig is het nog niet zover – eerst moeten de kinderziekten uit de loketten in Rotterdam en Breda verdwenen zijn, dan kijkt Justitie verder – maar dan nog denkt Friedberg dat burgers beter af zijn bij het advocatenspreekuur.

'Bij ons krijgen mensen meteen advies van een advocaat. Het Juridisch Loket lijkt vooral een doorverwijsfunctie te hebben, dus moeten mensen alsnog de stap naar een advocatenkantoor zetten.' En waar Justitie nog geen duidelijkheid kan geven over het aantal loketten dat Amsterdam uiteindelijk krijgt, is Friedberg inmiddels al drukdoende met uitbreiding van het advocatenspreekuur naar andere stadsdelen en de randgemeente Diemen.

'Allemaal reageren ze enthousiast. Er moet een netwerk van spreekuren komen en hopelijk kunnen we dat eind van het jaar realiseren.' Hij heeft ook al de toezegging van nog eens tien advocatenkantoren om mee te gaan draaien. 'Allerlei soorten kantoren willen meedoen, behalve de grote glazen kantoren. Die voelen zich er denk ik te goed voor. Maar je wordt er heus niet slechter van. Sterker nog: je leert ervan. Een goede advocaat beschikt naast juridische kennis over voldoende sociale vaardigheden. Nou, die ontwikkel je echt niet als je geen proceservaring opdoet en alleen maar adviezen schrijft.'

Friedberg gelooft voor honderd procent in zijn initiatief. 'En het mooie is: we draaien volledig op eigen zak, dus niemand kan ons iets vertellen. Als over een paar jaar blijkt dat het een blijvend succes is, dan stappen we uiteraard wel naar de overheid om geld te vragen voor de kosten van de parttimer die de administratie en roosters regelt. En hopelijk is het initiatief tegen die tijd ook in andere delen van het land overgenomen.'

Op het ministerie van Justitie kon in deze zomertijd niemand worden gevonden die met verstand van zaken op dit initiatief kon reageren; bij voorlichting van het ministerie was het project overigens niet bekend.

Voor wie geïnteresseerd is in het project: Friedberg levert graag de blauwdruk.